

26.06.2020

Pormestari

74 §**Lausunto valtiovarainministeriölle valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin**

HEL 2020-007979 T 00 01 06

(VN/13869/2020)

Päätös

Pormestari päätti antaa valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin:

Helsingin kaupunki pitää suoraa avustusta sairaanhoitopiirille kannatettavana, mutta sen 200 miljoonan euron tasoa suhteessa sairaanhoitopiirien alijäämäarvioihin alimitoitettuna. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin vuoden 2020 alijäämäarvio on noin 190 miljoonaa euroa.

Koronaviruspandemian painopiste on ollut Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) alueella, jonka vuoksi tehohoitovuorokausien ja sairaalahoitoa vaativien potilaiden määrä, sairastuneiden kokonaismäärä, epidemian kesto ja varautumisen tarve ovat olleet huomattavasti muuta maata suuremmat. Lisäksi näytteitä on otettu enemmän kuin muualla maassa. Sairaanhoitopiirin alueella on todettu kesäkuun puolivälin tilanteessa yli 70 prosenttia kaikista maan koronatartunnoista. Tehohoitajaksojen ja tehohoitopäivien osuus on myös yli 70 prosenttia koko maan luvuista. Korkean sairastavuuden ja varautumisen vuoksi on jouduttu ottamaan käyttöön uutta osastokapasiteettia. Valmiuden kasvattamisen ja varautumisen toimenpiteet sekä koronan hoitokustannukset ovat HUS:n alueella olleet Suomen mittakaavassa omaa luokkaansa ja niistä johtuvat lisämenot merkittävät.

HUS alueen asukasmäärän osuus on 30,5 prosenttia sairaanhoitopiirien asukkaista, joka on huomattavasti pienempi kuin sairastuneiden ja diagnosoitujen tapausten osuus sairaanhoitopiirin alueella, joten asukasmäärä suhteessa jaettuna HUS:n tuki jäisi alhaiseksi suhteessa syntyneisiin lisäkustannuksiin. Sairaanhoitopiirien jäsenkuntien asukasmäärä jakoperusteena on sinänsä perusteltu, koska varautumista on jouduttu tekemään ja kiireetöntä toimintaa supistamaan kaikissa sairaanhoitopiireissä.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan asetustalonnosta tulisi muokata niin, että sinne otetaan lisää muuttujia, joissa huomioidaan sairas-

26.06.2020

Pormestari

tavuus sekä valmiuden ja varautumisen nosto suhteessa sairastuneisiin ja asukasmääriin. Vaihtoehtoisesti tehohoitovuorokausien osuutta tulisi jakoperusteissa korottaa kahteen viidesosaan, jotta se kohdentuu esitettyä voimakkaammin pääepidemia-alueen korkeampiin toteutuneisiin kustannuksiin sekä ylimääräisen valmiuden ja varautumisen ylläpitoon, joka jatkuu loppuvuoden ja ensi vuoteen. Asukasmäärän osuutta jakoperusteena tulisi laskea kolmeen viidesosaan.

Koronapotilaiden hoidosta johtuneet kustannukset ovat jakautuneet sairaanhoitopiirien jäsenkuntien välillä eri tavoin. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella pääosa sairastuneista on ollut helsinkiläisiä. Mikäli valtion avustuksessa korvataan vain valmiudesta, varautumisesta ja kiireettömän hoidon siirtymisestä aiheutuvia kustannuksia asukasmäärän suhteessa, joutuvat sairaanhoitopiirien jäsenkunnat erilaiseen asemaan koronapotilaiden hoidosta aiheutuneiden kustannusten suhteen. Niiden jäsenkuntien maksusuudet nousevat, joilla on ollut enemmän koronapotilaita hoidossa. Tämän vuoksi tukea tulee kohdistaa koronapotilaiden hoitoon ja tämä osuus tuesta jäsenkunnille potilasmäärien suhteessa.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin vuoden 2020 alijäämäärä ei sisällä kiireettömän hoidon jonojen purun kustannuksia eikä ylimääräisen valmiuden ja varautumisen ylläpitämistä, joiden kustannukset jatkuvat myös vuonna 2021. Helsingissä varautuminen tarkoittaa sairaalakiinteistön varaamista ja varustamista koronapotilaiden hoidolle, jotta voidaan vastata erikoissairaanhoidon palveluiden kiireettömän hoidon jonojen purkutarpeeseen ja patoutuneen kysynnän kasvuun.

Valtionavustus kattaa vain osan koko maan sairaanhoitopiirien alijäämistä, joten jäljelle jäävien alijäämien kattaminen jää jäsenkuntien tehtäväksi, koska erikoissairaanhoidon toiminnan mittava karsiminen ei ole realistinen vaihtoehto alijäämien kattamiseksi. Kuntien taloustilanne on huono ja kuntatalouden tukipaketista huolimatta kunnat kantavat merkittävän osan muista koronasta aiheutuneista kustannuksista. Erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon siirtyminen lisää jäsenkuntien maksusuutta tänä vuonna ja tulevina vuosina, koska osa hoidosta joudutaan toteuttamaan ylitoinä ja ostopalveluina. Koronaepidemian kustannuksista osa heijastuu vielä vuodesta 2021 eteenpäin. Koronaepidemian kustannusten kompensoinnin sairaanhoitopiireille tulisi tänä ja tulevina vuosina vastata todellisia kustannuksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

26.06.2020

Pormestari

riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta kirjallista lausuntoa valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin (VN/13869/2020). Lausuntopyyntö ja asetuseräluonnos ovat liitteinä (liitteet 1 ja 2).

Hallituksen eduskunnalle 5.6.2020 antamaan kuluvan vuoden neljännen lisätalousarvioesitykseen sisältyy kuntatalouden tukipaketti, johon sisältyy 200 miljoonan euron valtionavustus sairaanhoitopiireille. Valtiovarainministeriössä valmistellaan tuen myöntämistä varten valtioneuvoston asetusta, jossa täsmennetään muun muassa valtionavustuksen hakumenettelyä ja myöntämiskriteerejä. Päätös lisätalousarvioesityksestä tehdään eduskunnassa heinäkuun alkupuolella. Valtioneuvoston valtionavustusasetus annettaisiin elokuussa 2020, valtionavustuksen haku käynnistyisi syyskuussa ja avustusten maksatus tapahtuisi loppuvuoden 2020 aikana.

Asetuseräluonnoksen mukaan avustusta saa käyttää koronavirusepidemiaan varautumiseen, torjuntaan ja hoitoon, niihin liittyvän irtaimen käytöomaisuuden hankintamenoihin sekä muihin välttämättömiin koronaviruspandemiasta aiheutuneisiin kustannuksiin. Avustuksesta enintään neljä viidesosaa jaetaan sairaanhoitopiirien jäsenkuntien asukasmäärien perustella ja enintään yksi viidesosa sairaanhoitopiirissä toteutuneiden koronaviruksesta aiheutuneiden tehohoitovuorokausien perusteella. Tehohoitovuorokaudet otetaan huomioon hakuilmoituksessa ilmoitettavan päivämäärän mukaisesti.

26.06.2020

Pormestari

Kirjallinen asiantuntijalausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 30.6.2020 sähköpostitse valtiovarainministeriöön.

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Asetusluonnos valtionavustuksesta sairaanhoitopiireille koronaviruspandemiasta aiheutuvien kustannusten ja alijäämän kompensointiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö

26.06.2020

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 74 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

26.06.2020

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.06.2020.